

סנהדרין יג

משה שווערד

1. רש"י מסכת סנהדרין דף יג עמוד א

ולמעבריה לאלול ולידחיה למועד חד יומא, ואיכא לר' יהודה כוליה חג ולר' יוסי מקצת חג, כדפרכינן לקמן גבי תקופת ניסן: ליעברוה לאדר לא אפשר, משום דלא מיקלע לן תשרי ביומא דחזיא אי מיעברינן לאלול, דהא מעיקרא מסדרינן לירחא דסיתוא כי היכי דלא ליקלע תשרי באד"ו, משום דאתו תרי שבי בהדדי, ומשום שביעי של ערבה דלא ליקלע בשבת, וכדאמרינן התם (ראש השנה יט, ב): מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול מעובר...

2. שיעורי ר' דוד מסכת סנהדרין דף יג עמוד א

(ה) גמ' ושניהם מקרא אחד דרשו, חג האסיף תקופת שנה, מר סבר כוליה חג בעינן בתקופה חדשה וכו'. וברש"י (ד"ה חג האסיף) כתב, זמן האסיף שבחג, דהיינו חולו של חג שיכול לאסוף בו דבר האבד וכו'.

מבואר דחג האסיף היינו חול המועד שמותר אז במלאכה, ובזה הוא דפליגי אי בעינן שיהא התקופה ביום ראשון דחזה"מ או דסגי ביום אחרון.

ובטורי - אבן בחגיגה (דף יח. ד"ה אר"י, ציינו בגליון הש"ס כאן) הקשה, דבגמ' בחגיגה שם דריש דחזה"מ אסור במלאכה, וחג האסיף היינו "בזמן" האסיף. וא"כ אף יו"ט ראשון נמי הוי חג האסיף בזמן האסיף וכמו דבאמת סבר כאן חד תנא, ע"ש.

3. רמב"ם יד החזקה הלכות קדוש החדש פרק ד

(א) שנה מעוברת היא שנה שמוסיפין בה חדש ואין מוסיפין לעולם אלא אדר ועושין אותה שנה שני אדרין אדר ראשון ואדר שני ומפני מה מוסיפין חדש זה מפני זמן האביב כדי שיהא הפסח באותו זמן שנאמר שמור את חדש האביב שיהיה חדש זה בזמן האביב ולולא הוספת החדש הזה היה הפסח בא פעמים בימות החמה ופעמים בימות הגשמים:

(ב) על שלשה סימנין מעברין את השנה על התקופה ועל האביב ועל פירות האילן כיצד בית דין מחשבין ויודעין אם תהיה תקופת ניסן בששה עשר בניסן או אחר זמן זה מעברין אותה השנה ויעשו אותו ניסן אדר שני כדי שיהיה הפסח בזמן האביב ועל סימן זה סומכין ומעברין ואין חוששין לסימן אחר:

(ג) וכן אם ראו בית דין שעדיין לא הגיע האביב אלא עדיין אפל הוא ולא צמחו פירות האילן שדרך לצמוח בזמן הפסח סומכין על שני סימנין אלו ומעברין את השנה ואף על פי שהתקופה קודם לשישה עשר בניסן הרי הן מעברין כדי שיהיה האביב מצוי להקריב ממנו עומר התנופה בששה עשר בניסן וכדי שיהיו הפירות צומחין כדרך כל זמן האביב:

4. רמב"ם יד החזקה הלכות קדוש החדש פרק ה

(א) כל שאמרנו מקביעות ראש החדש על הראייה ועיבור השנה מפני הזמן או מפני הצורך אין עושין אותו אלא סנהדרין שבארץ ישראל או בית דין הסמוכים בארץ ישראל שנתנו להן הסנהדרין רשות שכך נאמר למשה ולאחר החדש הזה לכם ראש חדשים ומפי השמועה למדו איש מאיש ממשה רבינו שכך הוא פירוש הדבר עדות זו תהיה מסורה לכם ולכל העומד אחריהם במקומם אבל בזמן שאין שם סנהדרין בארץ ישראל אין קובעין חדשים ואין מעברין שנים אלא בחשבון זה שאנו מחשבין בו היום:

(ב) ודבר זה הלכה למשה מסיני הוא שבזמן שיש סנהדרין קובעין על הראייה ובזמן שאין שם סנהדרין קובעין על חשבון זה שאנו מחשבין בו היום ואין נזקקין לראייה אלא פעמים שיהיה יום שקובעין בו בחשבון זה הוא יום הראייה או קודם לו ביום או אחריו ביום וזה שיהיה אחר הראייה ביום פלא הוא ובארצות שהן למערב ארץ ישראל:

(ג) ומאימתי התחילו כל ישראל לחשב בחשבון זה מסוף חכמי תלמוד בעת שחרבה ארץ ישראל ולא נשאר שם בית דין קבוע אבל בימי חכמי משנה וכן בימי חכמי תלמוד עד ימי אביי ורבא על קביעת ארץ ישראל היו סומכין:

(ד) כשהיתה סנהדרין קיימת והן קובעין על הראייה היו בני ארץ ישראל וכל המקומות שמגיעין אליהן שלוחי תשרי עושין ימים טובים יום אחד בלבד ושאר המקומות הרחוקות שאין שלוחי תשרי מגיעין אליהם היו עושים שני ימים מספק לפי שלא היו יודעין יום שקבעו בו בני ארץ ישראל את החדש:

(ה) בזמן הזה שאין שם סנהדרין ובית דין של ארץ ישראל קובעין על חשבון זה היה מן הדין שיהיו בכל המקומות עושין יום טוב אחד בלבד אפילו המקומות הרחוקות שבחוצה לארץ כמו בני ארץ ישראל שהכל על חשבון אחד סומכין וקובעין אבל תקנת חכמים היא שיזהרו במנהג אבותיהם שבידיהם:

5. רמב"ם יד החזקה הלכות מעשה הקרבנות פרק ג

(ט) חמשה שהביאו זבח אחד כולן סומכין עליו זה אחר זה לא שיסמכו כולן בבת אחת מי שמת והניח קרבנו עולה או שלמים הרי יורשו מביאו וסומך עליו ומביא נסכיו:

6. רמב"ם יד החזקה הלכות מעשה הקרבנות פרק ג

(י) אין סמיכה בקרבנות הצבור חוץ משתי סמיכות על שער המשתלח ועל פר העלם דבר ושלשה מן הסנהדרין סומכין עליו ודבר זה הלכה מפי משה רבינו שאין בצבור אלא שתי סמיכות:

7. ספר דרך הים

(ד) סמיכת זקנים - הרמב"ם (פ"ג ממעשה הקרבנות ה"ט) פוסק [ע"פ התוספתא במנחות פ"ן] דשותפין שהביאו קרבן סומכין עליו כולם בזה אחר זה ולא בבת אחת, ועי' בחידושי הגרי"ז לתמורה ב. שביאר שהוא משום דיש חיוב סמיכה על כל אחד ואחד והוי סמיכות נפרדות, אך הקשה דא"כ מ"ט קתני בתוספתא שם דגם בפר העלם דבר של ציבור סומכין בזא"ז הא הכא הוי דין סמיכה אחת שהרי אינם בעלים ומ"ש מהא דקתני בתוספתא שם דבאיל המלואים של אהרן ובניו הסמיכה בבת אחת.

8. יד רמ"ה מסכת סנהדרין דף יג עמוד ב

תנא סמיכה וסמיכת זקנים בשלשה ואמרין מאי סמיכה ומאי סמיכת זקנים א"ר יוחנן סמיכה מסמך סבי לקרות להם רבי אמר ליה אביי לרב יוסף מסמך סאבי מנלן דבעו סמיכה אילימא מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו אי הכי תסגי בחד וכי תימא שאני משה דבמקום שבעים ואחד קאי כלומר שקול היה כנגד שבעים ואחד שבכל דור ודור שהרי כולם תלויין בו והוא תלוי במקום וכל דבריו לפי הדבור נאמרו אי הכי ליבעי שבעים ואחד כלומר מה נפשך אי בתר מנינא קאזלת תסגי בחד דהא משה חד הוה ואי בתר חשיבותא קאזלת ליבעי שבעים ואחד דהא משה במקום שבעים ואחד קאי ועלתה בקשיא. ובעא מיניה רב אחא בריה דרבא מרב אשי ידא ממש סמכי ליה או לא אמר ליה לאו ידא ממש סמכי ליה אלא סמכי ליה בשמא מאי היא דקרו ליה ר' ויהבו ליה רשותא למידן דיני קנסות בשלשה דאלו שאר דינין כגון הודאות והלואות בהדיוטות סגיא שלא תנעול דלת בפני לוויין כדאמרין בריש פרקין ושאר דיני ממונות נמי דלית בהו נעילת דלת והוו ממונא עבדינן שליחותיהו והוא דהויא מילתא דשכיחא ואית בה חסרון כיס כדאסיקנא בפ' החובל. ומתמהי' וחד לא סמיך והא ר' יהודה בן בבא סמך חמשה זקנים כדבעינן למימר קמן ומפרקינן רבי יהודה בן בבא אחרני הוו בהדיה והאי דלא חשיב להו משום כבודו דרבי יהודה בן בבא:

9. רמב"ם יד החזקה הלכות סנהדרין פרק ד

(ג) ואין סומכין סמיכה שהיא מינוי הזקנים לדיינות אלא בשלשה והוא שיהיה האחד מהן סמוך מפי אחרים כמו שביארנו:

10. ר"ן על סנהדרין דף יד/א

ר' יהודה בן בבא אחרניא הוי בהדיה והאי דלא אמר להו משום כבודו. מיהא משמע ליה דאע"ג דסמיכת זקנים בעי ג' מ"מ בחד סמוך סגי, דאי בעי' שלשתן סמוכין אמאי לא חשיב להו בהדיא כיון שהם חכמים גדולים וסמוכין כמוהו ומאי חולשא הוי' ליה לרב יהודה בן בבא אי חשיב להו בהדי', אלא מפני שר"י סמוך א' מהם עם שנים מתלמידים שנמנה עמו מש"ה לא מני להו אלא ר"י (בב"א) [בן בבא] שהוא העיקר מפני כבודו כן נראה לי, אח"כ מצאתי (להרמב"ן) [להרמב"ם] ז"ל שכתב כדברי בפר' [ד'] מהלכות סנהדרין:

11. כסף משנה על הלכות סנהדרין פרק ד

[ג] ואין סומכין וכו' אלא בשלשה. שם במשנה סמיכת זקנים בשלשה דברי ר' שמעון רבי יהודה אומר בחמישה ופירש"י סמיכת זקנים על ראש פר העלם דבר של צבור ובגמ' (דף י"ג ע"ב) תנא סמיכה וסמיכת זקנים בשלשה מאי סמיכה וסמיכת זקנים אמר רבי יוחנן מיסמך סבי לקרות להם רבי ומשמע דאע"ג דאפליגו במתני' רבי יהודה ור' שמעון בסמיכת זקנים על ראש פר העלם דבר של צבור אי הויא בשלשה או אי הויא בחמשה בסמיכת סבי לקרות להם רבי לכ"ע הויא בשלשה כדקתני בברייתא שכתבתי בסמוך:

ומ"ש והוא שיהיה האחד וכו'. נראה מדבריו דבאחד סמוך סגי אף על פי שהשנים האחרים אינם סמוכים נ"ל שטעמו דמדאמרין התם בגמ' (דף י"ג ע"ב) אמר ליה אביי לרב יוסף מיסמך סבי פירוש לקרות רבי בשלשה מנ"ל אלימא מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו א"ה תיסגי בחד וכ"ת משה במקום ע"א קאי א"ה ליבעי ע"א קשיא וסובר רבינו דכיון דאסיקנא בקשיא

ופשיטא דלא בעינן ע"א ואם כן בחד סגי ולדחוייה דברייתא דבעינן ג' אי אפשר א"כ יש לנו לומר דכי קתני בברייתא ג' לאו ככולהו יכ בית דין שנשמכו וכו'. משנה סוף פ' קמא דמכות (דף ז')

12. ספר דרך הים

(ו) א"ר יוחנן מיסמך סבי - הרמב"ם (פ"ד מסנהדרין ה"ג) פוסק דבעינן שאחד מהם יהיה סמוך, וע"ש ברדב"ז שביאר דצריך אחד סמוך משום דאל"כ איך יסמכו הא בעינן סמוך איש מפי איש עד משה רבינו וע"ש שביאר מה המקור של הרמב"ם דלא בעינן ג' סמוכין, וע"ע בכס"מ שם שכתב דמקורו של הרמב"ם הוא מהגמ' בסמוך דפריך בשלשה מנלן אילמא ממש תסגי בחד וכו' קשיא, ולכן פסק הרמב"ם דסגי בחד סמוך והא דקתני בברייתא בשלשה היינו אפי' אינם סמוכים, ובחידושי הגרי"ז שם ביאר דהא דבעינן חד סמוך אי"ז מדין בי"ד רק משום עיקר דין סמיכה שיהא סמוך איש מפי איש עד משה רבינו ולעיקר הסמיכה די בסמוך אחד והשנים האחרים הוא משום דבעינן בי"ד במעמד הסמיכה. ושיטת הרמ"ה (יד. ד"ה רבי חנינא) דבעינן שיהיו שלשתן סמוכין, ועי' בסמוך אות ז ולקמן יד. אות ה.

המנח"ח (תצא, ג) מסתפק אם מאחר דסמיכה צריכה בי"ד א"א לסמוך בלילה או דכיון דאי"ז דין מהני בלילה.

13. ספר בניהו בן יהוידע על סנהדרין דף יג/ב

ברם זכור אותו האיש לטוב ור' יהודה בן בבא שמו. קשא כיון דגזרו גם על הנסמך יהרג, היה צריך להחזיק טובה גם לנסמכים שסכנו עצמן לקבל הסמיכה דלולי זה היו דיני קנסות בטלין. [1] ונ"ל בס"ד דעיקר השבח הוא לר' יהודה בן בבא שהיה זקן שאין יכול לברוח אם ירגישו בו וכדוהו הכי, אבל הם שהיו בחורים וגבורים סמכו על עצמם שלא יסתכנו שאם ירגישו בהם יברחו וכדוהו הכי. [2] ועוד נ"ל דהנסמכין אפילו אם יתפסו אותם יאמרו אנחנו לא באנו להסמך אלא לראות, ואותם שנסמכו ברחו להם, אך הסומך הוא אחד, והמה יודעים שהוא היה ר' יהודה בן בבא שהוא היה הזקן הסומך דאם לא בא לסמוך למה בא שם. ואומרו ברם זכור אותו האיש לטוב, כלומר במרום יזכר לטוב, והבי"ת היא בית השמוש:

14. רמב"ם יד החזקה הלכות סנהדרין פרק ז

(יא) הרי שלא היה בארץ ישראל אלא סומך אחד מושיב שנים בצדו וסומך שבעים כאחד או זה אחר זה ואחר כך יעשה הוא והשבעים בית דין הגדול ויסמכו בתי דינין אחרים נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דינינים ולסמוך אותם הרי אלו סמוכים ויש להן לדון דיני קנסות ויש להן לסמוך לאחרים אם כן למה היו החכמים מצטערין על הסמיכה כדי שלא יבטלו דיני קנסות מישראל לפי שישאל מפוזרין ואי אפשר שיסכימו כולן ואם היה שם סמוך מפי סמוך אינו צריך דעת כולן אלא דן דיני קנסות לכל שהרי נסמך מפי בית דין והדבר צריך הכרע:

15. דף על הדף סנהדרין דף יג עמוד ב

בגמ': סמיכת זקנים בשלשה כו'.

בפירוש המשניות כאן (פ"א מ"ג) וכן ביד החזקה (הל' סנהדרין פ"ד הי"א) כתב שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דינין ולסמוך אותן, הרי אלו "סמוכין", ויש להם לדון דיני קנסות, ויש להן לסמוך אחרים. א"כ למה היו החכמים מצטערין על הסמיכה - כדי שלא יבטלו דיני קנסות מישראל, לפי שישאל מפוזרין ואי אפשר שיסכימו כולם. (וביד החזקה סיים "והדבר צריך הכרע").

בימי מרן הבית יוסף אירע פולמוס גדול בארץ ישראל כאשר רבו מהר"ר בי רב רצה על פי דברים אלו לחדש את הסמיכה, והאריך בביאור דברי הרמב"ם כאן, ועשה מעשה וסמך כמה מגדולי תלמידיו מרן הבית יוסף והמבי"ט מוהר"ר אברהם שלם מוהר"ר ישראל דיקוראל.

והבית יוסף אחריו הסמך למהר"ם אלשיך והוא הסמך לרבינו חיים ויטאל (כמבואר בברכי יוסף חו"מ סי' א').

אבל גדול הרבנים שבירושלים - מהרלב"ח חלק עליו בכל תוקף כמבואר באריכות ב"קונטרס הסמיכה" שחיבר בסוף שו"ת מהרלב"ח, וכן הרדב"ז שהי' במצרים לא הסכים לזה, ואחרי כמה דורות נתבטל ענין זה.

ועיין בזה בארוכה בתולדות רבינו האלשיך שנדפס בתחילת שו"ת מהר"ם אלשיך.

16. ערוך השולחן יורה דעה סימן רמב

סעיף כח

בזמן הבית וגם אח"כ בזמן חכמי הש"ס היתה נוהגת הסמיכה והיינו שסמכו להחכם לדון דיני קנסות ודיני נפשות דלשאר דברים א"צ סמיכה ובארנו כל זה בח"מ סי' ג' ע"ש וג' מוסמכים שהם מוסמכים ממוסמכים עד משה רבינו שסמך ליהושע ויהושע סמך לאחרים ואחרים לקוראים אותו רבי והסמיכה היא דווקא בא"י כמ"ש שם ואחרי שנתפזרנו בעונותינו בכל קצווי ארץ בטלה מאתנו הסמיכה ואין לנו רשות לדון דיני קנסות וכ"ש דיני נפשות ורק בדיני ממונות שליחותייהו דקמאי קא עבדינן כמו שבארנו כל זה שם בריש סי' א' ע"ש ולפ"ז שאלנו שאלה גדולה שם בסעי' י"ד דא"כ מה היא הסמיכה הנהוגה בזמננו ובארנו שם דסמיכה זו היא רק זכר בעלמא מתקנת רבותינו ע"ש:

סעיף כט

וכך הוא בירורן של דברים דעניין הסמיכה בזמננו כדי שידעו כל העם שהגיע להוראה ומה שמורה הוא ברשות רבו הסומכו וכתב רבינו הרמ"א דלכן אם כבר מת רבו א"צ לסמיכות וכן בתלמיד חבר א"צ לסמיכות עכ"ל ולפי הזמנים שלפנינו ועוד מדורות הקדמונים שכל עיר בוחרת לה רב מובהק להורות ולדון ונחשב כרב מובהק לכל העיר והסביבה ואין רשות לאחר אפילו הגיע להוראה להורות ולדון במקום זה אא"כ נותן לו רב העיר רשות לזה נותנין לו הסמיכה כדי שיוכלו לבוחרו לרב באיזה קהלה אבל בלא סמיכה אסור להיות רב או מורה צדק וכן נהגו מקדמונינו וחלילה לשנות וזהו עיקר עניין הסמיכה בזמננו וזהו כעין נטילת רשות ועדות שהגיע להוראה:

סעיף ל

וכתב רבינו הרמ"א די"א דמי שאינו נסמך למורינו ונותן גיטין וחליצות [במקום שאין שם רב או שמת הרב או הלך לעיר אחרת] אין במעשיו כלום ויש לחוש לגיטין וחליצות שנתן אם לא שידוע לכל שמומחה לרבים הוא רק שמצד ענוה ושפלות אינו מבקש גדולות ובמקום עיגון יש להקל אם כבר נתן גיטין וחליצות אבל לא בדרך אחר כי מנהגן של ישראל תורה ועוד נ"ל שמותר לתת מורינו לאחד שיסדר גיטין ואע"פ שמדין הסמיכה שבימים הראשונים לא הוי דינא הכי מ"מ עכשיו אינו אלא כנטילת רשות בעלמא וש"י עכ"ל כלומר שבימים הראשונים לא היו נותנים רשות לאחד על איזה פרט אא"כ היה ראוי לדון ולהורות בכל דיני התורה כמ"ש הרמב"ם בפ"ד מסנהדרין ובארנו זה בח"מ סי' ג' סעי' י"ג ע"ש וא"כ איך נותנין לו רשות לסדר גיטין אם אינו ראוי לכל דיני התורה אמנם מצד סמיכה שלנו אינה אלא נטילת רשות לכן מותר גם בפרט אחד ומ"מ מימינו לא שמענו זה ואין המנהג כן ובפרט דיני גיטין דחמירא ויש בזה איסור אשת איש אין נותנין סמיכות על פרט זה בלבד וגם בדיני קדושין אסור להזדקק מי שאינו יודע בטיב גיטין וקדושין אם רק יש איזה בהקדושין וצריך לשאול מרב מובהק:

17. רמב"ם יד החזקה הלכות סנהדרין פרק ד

(א) אחד בית דין הגדול ואחד סנהדרין קטנה או בית דין של שלשה צריך שיהיה אחד מהן סמוך מפי הסמוך ומשה רבינו סמך יהושע ביד שנאמר ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו וכן השבעים זקנים משה רבינו סמכם ושרתה עליהן שכניה ואותן הזקנים סמכו לאחרים ואחרים ונמצאו הסמוכין איש מפי איש עד בית דינו של יהושע ועד בית דינו של משה רבינו ואחד הנסמך מפי הנשיא או מפי אחד מן הסמוכין אפילו לא היה אותו סמוך בסנהדרין מעולם:

(ב) וכיצד היא הסמיכה לדורות לא שיסמכו ידיהן על ראש הזקן אלא שקורין לו רבי ואומרים לו הרי את סמוך ויש לך רשות לדון אפילו דיני קנסות:

(ג) ואין סומכין סמיכה שהיא מינוי הזקנים לדיינות אלא בשלשה והוא שיהיה האחד מהן סמוך מפי אחרים כמו שביארנו:

(ד) אין קרוי אלהים אלא בית דין שנסמך בארץ ישראל בלבד והם האנשים החכמים הראויין לדון שבדקו אותן בית דין של ארץ ישראל ומינו אותם וסמכו אותן:

(ה) בראשונה היה כל מי שנסמך סומך לתלמידיו וחכמים חלקו כבוד להלל הזקן והתקינו שלא יהא אדם נסמך אלא ברשות הנשיא ושלא יהא הנשיא סומך אלא אם כן היה אב בית דין עמו ושלא יהיה אב בית דין סומך אלא אם כן היה הנשיא עמו אבל שאר החבורה יש לכל אחד מהם לסמוך ברשות הנשיא והוא שיהיו שנים עמו שאין סמיכה פחות משלשה:

(ו) אין סומכין זקנים בחוצה לארץ ואע"פ שאלו הסומכין נסמכו בארץ ישראל אפילו היו הסומכין בארץ והנסמך חוצה לארץ אין סומכין ואין צריך לומר אם היו הסומכין בחוצה לארץ והנסמכין בארץ היו שניהם בארץ סומכין אותו אף על פי

שאינו עם הסמוכים במקום אחד אלא שולחין לו או כותבין לו שהוא סמוך ונותנין לו רשות לדון דיני קנסות הואיל ושניהם בארץ וכל ארץ ישראל שהחזיקו בה עולי מצרים ראויה לסמיכה:

(ז) יש לסומכין לסמוך אפילו מאה בפעם אחת ודוד המלך סמך שלשים אלף ביום אחד:

(ח) ויש להן למנות כל מי שירצו לדברים יחידים והוא שיהיה ראוי לכל הדברים כיצד חכם מופלא שראוי להורות לכל התורה כולה יש לבית דין לסמוך אותו וליתן לו רשות לדון ולא להורות באיסור והיתר או יתנו לו רשות באיסור והיתר ולא לדון דיני ממונות או יתנו רשות לזה ולזה אבל לא לדון דיני קנסות או לדון דיני קנסות אבל לא להתיר בכורות במומין או יתנו לו רשות להתיר נדרים בלבד או לראות כתמים וכן כל כיוצא בהן:

(ט) וכן יש לסומכין ליתן רשות עד זמן ולומר לנסמך יש לך רשות לדון או להורות עד שיבא הנשיא לכאן או כל זמן שאין אתה עמנו במדינה וכן כל כיוצא בזה:

(י) חכם מופלא שהוא סומא בעינו אחת אע"פ שהוא ראוי לדיני ממונות אין סומכין אותו לדיני ממונות מפני שאינו ראוי לכל הדברים וכן כל כיוצא בזה:

(יא) הרי שלא היה בארץ ישראל אלא סומך אחד מושיב שנים בצדו וסומך שבעים כאחד או זה אחר זה ואחר כך יעשה הוא והשבעים בית דין הגדול ויסמכו בתי דינין אחרים נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דיינים ולסמוך אותם הרי אלו סמוכים ויש להן לדון דיני קנסות ויש להן לסמוך לאחרים אם כן למה היו החכמים מצטערין על הסמיכה כדי שלא יבטלו דיני קנסות מישראל לפי שישאל מפוזרין ואי אפשר שיסכימו כולן ואם היה שם סמוך מפי סמוך אינו צריך דעת כולן אלא דן דיני קנסות לכל שהרי נסמך מפי בית דין והדבר צריך הכרע:

(יב) בית דין שנסמכו בארץ ישראל ויצאו חוצה לארץ הרי הם דנים דיני קנסות בחוצה לארץ כדרך שדנים בארץ שסנהדרין נוהגת בארץ ובחוצה לארץ והוא שיהיו סמוכים:

(יג) ראשי גליות שבבבל במקום מלך הן עומדים ויש להן לרדות את ישראל בכל מקום ולדון עליהן בין רצו בין לא רצו שנאמר לא יסור שבט מיהודה אלו ראשי גליות שבבבל:

(יד) וכל דייני הראוי לדון שנתן לו ראש גלות רשות לדון יש לו רשות לדון בכל העולם אע"פ שלא רצו בעלי דינין בין בארץ בין בחוצה לארץ אע"פ שאינו דן דיני קנסות וכל דייני הראוי לדון שנתנו לו בית דין שבארץ ישראל רשות לדון יש לו רשות לדון בכל ארץ ישראל ובעיירות העומדות על הגבולים אע"פ שלא רצו בעלי דינין אבל בחוצה לארץ אין רשותן מועלת לו לכופף את בעלי דינין אע"פ שיש לו לדון דיני קנסות בחוצה לארץ אינו דן אלא למי שרוצה לדון אצלו אבל לכופף את בעלי דינין ולדון להם אין לו רשות עד שיטול רשות מראש גלות:

(טו) מי שאינו ראוי לדון מפני שאינו יודע או מפני שאינו הגון שעבר ראש גלות ונתן לו רשות או שטעו בית דין ונתנו לו רשות אין הרשות מועלת לו כלום עד שיהא ראוי שהמקדיש בעל מום למזבח אין הקדושה חלה עליו: